

Affattelse, og jeg behøver derfor ikke at gaae videre ind paa Sagen.

Hvad derimod Bestemmelsen under Litra b angaaer, hvorefter Benyttelsen af kunstneriske Arbejder til Mønstre for de af Haandværkere og Fabrikanter forarbejdede Brugsgjenstande, eller til disses Udsmykning, skulle undtages fra Forbudet, da er det her jeg siger, at jeg maa stemme imod denne Bestemmelse i Haandværkets og Industriens egen Interesse, forsaavidt som det jo er i deres Interesse, at der foregaaer en Udvikling til smagfulde Former og Prydelser. Nu siger man, at det har ikke stort at bethyde for Kunstneren, om det staaer Haandværkere og Industribrivende frit for at tage af hans Værker, hvad de ville, for at eftergjøre det til deres Arbejder. Ganste vist, forsaavidt man kun benytter enkelte Værker af en enkelt Kunstner, har det aldeles Intet at sige, og i Reglen vil hans Samtykke dertil være Noget, der meget let opnaaes; men det er ikke nok, at man faaer Lov til at efterligne et saadant Arbejde; naar det skal gjøres godt, maa det skee under en kunstnerisk Ledelse. For at altsaa Haandværk og Industri skulle kunne udvikles i denne Retning, er det nødvendigt, at Kunst og Haandværk arbejde sammen, eller at Haandværkeren beskæftiger Kunstneren ved sine Haandværksgjenstande. Men naar det nu staaer Enhver frit for at eftergjøre saadanne Arbejder, som en Kunstner stadig udfører for en Fabrikant eller Haandværker, og naturligtvis kan Kunstneren ikke præstere det, uden at han maa lønnes og lønnes anseendelig derfor, saaledes som man ogsaa seer, at den kongelige Porcellainsfabrik lønner flere virkelige Kunstnere, hvilken Opmuntring skulde da den Industribrivende have til at udgive disse Penge til en eller anden Kunstner, for at hjælpe sig, naar enhver af hans Konkurrenter Dagen efter kunde tage og uden mindste Opoffrelse eftergjøre, hvad han paa den Maade havde forskaffet sig? Det forekommer mig, at man ved i denne Lov udtrykkelig at sætte, at denne Gjen-givelse er fuldstændig fri, vil forstyrre det Forhold, der, som den ærede Ordfører allerede har bemærket, har begyndt at udvikle sig imellem Industri og Kunst, idet de Industribrivende benytte Kunstneres Veiledning, for at kunne

levere deres Produkter saa smagfuldt udfyrelde som muligt. Nu kunne de Industribrivende og Kunstnerne, der arbejde for dem, ifølge Forordningen af 1837 forbeholde sig Eneret, der kan udvides til 10 Aar, men denne bliver nu borttagen ved denne Lov. Naar Loven kommer ud med denne Bestemmelse, kan enhver Fabrikant eftergjøre Alt, hvad den kongelige Porcellainsfabrik har leveret, f. Ex. af Thorvaldsens Værker, og hvorpaa den har beholdt sig Eneret; thi denne Eneret hører jo op og dermed tillige hele denne Industri. Det er ikke i Publikums Interesse, at Afgangen til at faae en saadan kunstnerisk Udsmykning af Brugsgjenstande eller billedlig Eftergjævelse af kunstneriske Gjenstande paa eengang hører op, fordi det ikke længere kan betale sig for nogen Fabrikant, naar Enhver frit kan gjøre dem efter, at anvende Noget paa at skaffe sig dem.

Hvad endelig den sidste Bestemmelse i Paragrafen angaaer, hvorefter Kunstværkers Gjen-givelse som Illustrationer i trykte Bøger og Blade eller i Samlinger af Afbildninger, der nærmest ere bestemte til praktisk Brug, saasom til Fortegninger, skulle undtages fra Forbudet, da vil jeg indrømme, at den har ikke Stort at sige; men da det dog er Meningen med de Kunstværker, der afbildes i Bøger eller Blade, at de skulle give en Forestilling om det virkelige Kunstværk, seer jeg ikke, hvorfor man ikke netop i Publikums egen Interesse skulde forlange, at Kunstnerens Samtykke og Veiledning er fornøden dertil. Det Samme gjælder i endnu høiere Grad, hvad Fortegninger angaaer; man forhindrer, at en Kunstner beskæftiger sig med, gjør sig det til sit Livs Opgave at levere gode Fortegninger, naar det stilles aldeles frit for Industrien — og der hestær ogsaa en Industri i Bøger og Blade — at levere Fortegninger af alle mulige Kunstneres Arbejder. Publikum har Fordeel og Interesse af, at Fortegningerne blive saa gode som muligt, og netop for at opnaae dette bør man gjøre Benyttelsen af Kunstnerens Arbejder dertil afhængig af hans Veiledning. Det skulde glæde mig, hvis det maatte være lykkelig mig at gjøre det nogenlunde klart, at det efter min Opfattelse er i Publikums og Industriens egen Interesse, at disse Bestemmelser voteres ud af Loven.